

Ангеліна Павельчук

студентка 1 СТН курсу спеціальності «Облік і оподаткування»

Науковий керівник: **Цвігун І.А.**,

д.е.н., доцент, завідувач

кафедри інформаційних технологій

Подільський державний аграрно-технічний університет

м. Кам'янець-Подільський

СТАТИСТИЧНА ОЦІНКА ДЕМОГРАФІЧНОЇ СИТУАЦІЇ В УКРАЇНІ

Однією з найбільш глобальних проблем сучасності для багатьох країн являється суттєве зниження приросту населення, його старіння, збільшення питомої ваги тих, хто не працює за віком, що, в свою чергу, зумовлює послаблення економічного розвитку країни. Демографічна ситуація в нашій країні впродовж останніх років характерна переходом до тривалої й усталеної тенденції абсолютного зменшення кількості населення [1].

Для простеження згаданої тенденції доцільно буде розглянути динаміку чисельності населення протягом 2011–2016 рр. (рис. 1).

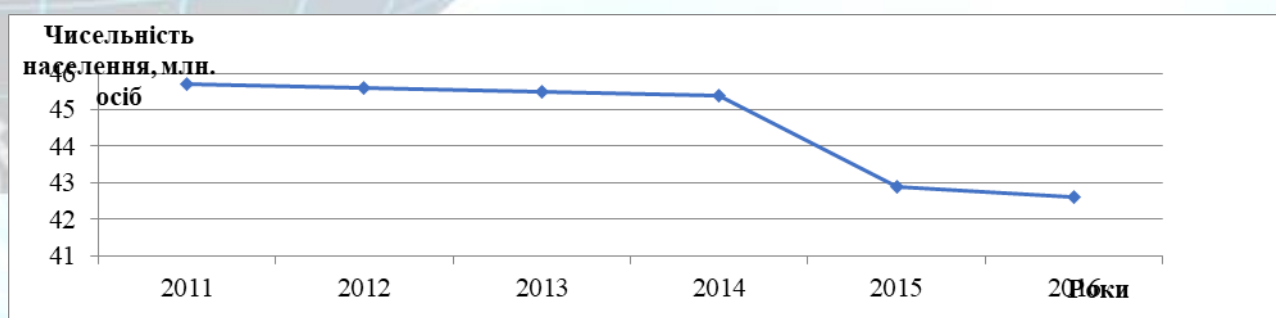

Рис. 1. Чисельність населення 2011–2016 рр., осіб

Джерело: побудовано автором за даними [2].

З рисунку 1 видно, що чисельність населення України має тенденцію до зменшення. Різке зменшення відбулося у 2015 році, так як не було враховано населення АР Крим та частини Донбасу. Але навіть в 2016 році прослідковується скорочення чисельності населення.

За даними Державної служби статистики України, чисельність населення України станом на 1 січня 2015 року становила 42 929 298 осіб, що на 2496951 особу менше, ніж 2014 року, на 1 січня 2016 року – 42 760 500 осіб, а станом на 1 січня 2017 року наявне населення України становило 42,5 млн. осіб [2].

Для поглибленого розуміння причин такого суттєвого зменшення населення в період 2015–2016 рр., доцільно проаналізувати динаміку природних змін (смертність та народжуваність) і зменшення чисельності населення за цей період (рис. 2).

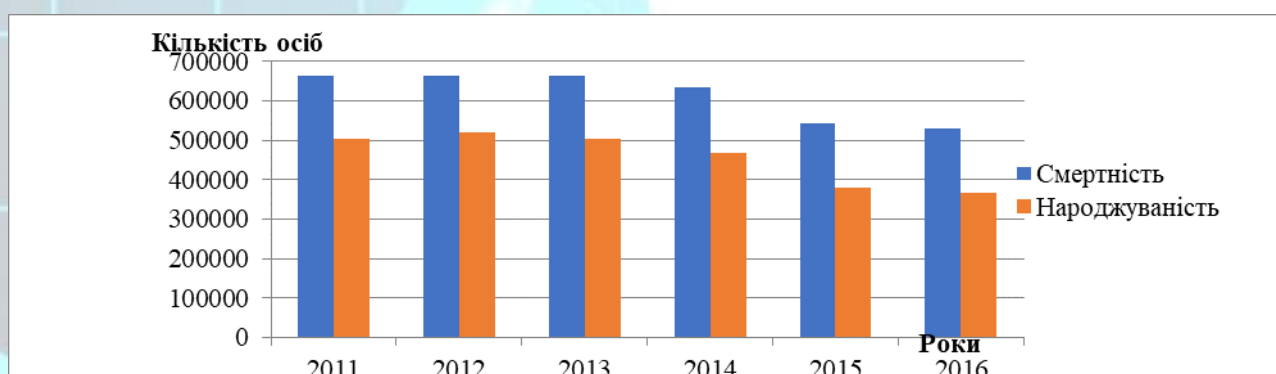

Рис. 2. Динаміка природного руху населення у 2011–2016 рр., осіб

Джерело: побудовано автором за даними [2].

З рисунку 2 видно, що смертність населення України переважає над народжуваністю протягом усього досліджуваного періоду, але простежується тенденція щодо поступового зменшення даних показників. Найбільша смертність зафіксована у 2011 році, що становила 664 588 особи. Найбільша народжуваність у 2012 році – 520 705 осіб. Найбільш негативне сальдо зафіксоване у 2014 році, яке склало 166 414 осіб. У 2016 році кількість померлих становила 529 766 осіб, кількість народжених – 365 485 осіб.

У повідомленні Держкомстату зазначається, що у першому півріччі 2017 року залишається суттєвим перевищення кількості померлих над кількістю народжених: на 100 померлих припадає 61 народжених [3].

Депопуляція- скорочення чисельності населення за рахунок його природного зменшення - на європейських теренах нині вже перестало бути екстраординарним: близько третини європейських держав на сьогодні фіксують

природний убуток населення. Справедливості заради слід зазначити, що значна частка європейських країн з відчутним загальним і природним убутком населення нині представлена державами Східної й Центральної Європи та деякими іншими європейськими країнами з пострадянського простору, де загальна соціально-демографічна ситуація залишається досить несприятливою. Україна серед європейських країн вирізняється саме масштабністю й затяжним характером депопуляції [5, с.141].

Щоб її покращити, необхідно на законодавчому рівні розробити та затвердити заходи, які спрямовуються передусім на покращення рівня та поліпшення якості життя населення: економічному забезпеченні відтворення населення, належному соціальному захисті сімей з дітьми та осіб похилого віку, поліпшенні екологічної ситуації, пропагуванні здорового способу життя, забезпеченні доступності якісної медичної допомоги та освіти, а також заходи, які сприятимуть економічному розвитку країни, а відповідно – підвищенню рівня добробуту населення.

Список використаних джерел

1. Жуков А. В. Демографічна ситуація в Україні. Окремі аспекти і напрями її розв'язання / А. В. Жуков. // Економіка. – 2017. – №2. – С. 60–65.
2. Населення України [Електронний ресурс] // Державна служба статистики України. – 2017. – Режим доступу до ресурсу : <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
3. Демографічна ситуація в Україні: на 100 померлих – 61 народжених [Електронний ресурс] // УНІАН. – 2017. – Режим доступу до ресурсу : <https://health.unian.ua/country/2142884-demografichna-situatsiya-v-ukrajini-na-100-pomerlih-61-narodjenih.html>.
4. Цвігун І.А. Демографічна безпека України та напрями її регулювання: монографія/ І.А.Цвігун. -Кам'янець-Подільський: Видавець ПП Зволейко Д.Г., 2013.-400 с.